

Årsregnskap 2016

FINANSDEPARTEMENTET

Finansdepartementets årsregnskap 2016 – ledelseskomentarer

Innledning

Finansdepartementet er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører sitt driftsregnskap etter kontantprinsippet. Se for øvrig prinsippnoten til årsregnskapet.

Finansdepartementet har tre hovedoppgaver:

- Å være faglig sekretariat og rådgiver for politisk ledelse slik at finansministeren kan utøve sin konstitusjonelle rolle på en forsvarlig måte.
- Å foreslå og gjennomføre regelverksendringer slik at regelverket er hensiktsmessig og ivaretar hensyn til bl.a. økonomisk bærekraft, effektivitet, enkelhet og likebehandling.
- Å bidra til velfungerende virksomheter der forvaltningsoppgavene er delegert på en hensiktsmessig måte.

Årsregnskapet omfatter driftsregnskapet for departementet (regnskapsførrnr. 716001) samt regnskap for statens gjeldsforvaltning (regnskapsførrnr. 716002). Begge disse områdene avlegger separate S-rapporter til statsregnskapet, og er registrert som regnskapsførere med eget mellomværende med statskassen. I årsregnskapet er regnskapstall for disse to områdene aggregert for å gi et samlet bilde av aktiviteten. For å øke sporbarheten er det imidlertid i enkelte regnskapslinjer lagt inn parentesmerknad om forhold som gjelder statsgjeldsforvaltningen.

I tillegg har Finansdepartementet ansvar for bevilgninger som rapporteres samlet i Statsregnskapet (Meld. St. 3). Disse inngår ikke i departementets S-rapport til statsregnskapet. Det er bare de posteringene som rapporteres til statsregnskapet fra departementets to regnskapsførere som inngår i avlagt årsregnskap for 2016.

Finansdepartementet har det overordnede ansvar for Statens pensjonsfond, som består av Statens pensjonsfond utland (SPU) og Statens pensjonsfond Norge (SPN). Postene SPU og SPN inngår i statsregnskapet og omtales årlig i kap. 3 i Meld. St. 3. Disse fondene inngår ikke i Finansdepartementets årsregnskap.

Det er gjort enkelte tilpasninger i malen for årsregnskapet for å legge til rette for en hensiktsmessig rapportering av statsgjelden. Statsgjeldsforvaltningen har føringer direkte i kapitalregnskapet gjennom månedlige S-rapporter. I prinsippnoten til årsregnskapet er det gjort nærmere rede for dette og for regnskapsprinsippene.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, herunder rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

Finansdepartementet mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld for Finansdepartementets drift og statens gjeldsforvaltning.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Driftsregnskapet (regnskapsfører 716001)

Departementet (ekskl. statsgjelden) disponerte i 2016 467,6 mill. kroner. Det er benyttet 413,2 mill. kroner. Mindreforbruket på 54,4 mill. kroner skyldes i hovedsak lavere lønnsutgifter enn forventet, færre prosjekter og utredninger enn lagt til grunn, lavere aktivitet enn planlagt i flere pågående prosjekter og utredninger, samt tidsforskyvninger i enkelte prosjekter. Av mindreforbruket inkludert merinntekter og mindreforbruk av avgitt tildeling, som til sammen utgjør 55,7 mill. kroner, jf. note B, er det søkt om overføring av 50,5 mill. kroner til budsjettåret 2017.

Av departementets totale netto rapporterte utgifter til drift på 409,1 mill. kroner i artskontorrapporteringen, vedrører 371,7 mill. kroner det ordinære driftsregnskapet (ekskl. driftsutgifter knyttet til statsgjelden). Av dette utgjør 255,1 mill. kroner utbetalinger til lønn. Driftsregnskapets lønnskostnader omfatter også lønn til ansatte i statsgjeldsforvaltningen. Artskontorrapporteringen med noter gir utfyllende opplysninger om departementets inntekter og utgifter spesifisert etter art.

Gjeldsforvaltningen (regnskapsfører 716002)

Statsgjeldsforvaltningens oppgave er å dekke statens lånebehov til så lave kostnader som mulig, samtidig som det tas hensyn til den risiko som staten påtar seg i forbindelse med låneopptakene. Finansdepartementet ber årlig om fullmakt fra Stortinget til å ta opp statslån. For 2016 vises til Prop. 1 S (2015-2016), Innst. 2 S (2015-2016).

Statsgjelden (kontogruppe 80) økte med 32,8 mrd. kroner fra 2015 til 2016. En ny 10-årig statsobligasjon (NST478) ble utstedt, og det ble gjennomført utvidelser i eksisterende obligasjoner. I tillegg er det gjort førtidig tilbakekjøp i NST472 som forfaller i 2017. Netto endring statsobligasjoner utgjorde en økning på 45,2 mrd. kroner. Netto utestående i statskasseveksler gikk ned med 10 mrd. kroner, og innestående under kontolånsordningen viser en nedgang på 2,4 mrd. kroner.

Driftsutgiftene for gjeldsforvaltningen utgjorde 37,4 mill. kroner i 2016. Betaling for tjenester Norges Bank utfører på statsgjeldsområdet og utgifter til drift av statens konsernkontoordning økte med 1,8 mill. kroner fra 2015, og utgjorde 35,3 mill. kroner av gjeldsforvaltningens driftsutgifter i 2016.

For 2016 var det på kap. 1650 *Statsgjeld, renter mv.*, post 01 en mindreutgift på nær 7,5 mill. kroner, bl.a. på grunn av lavere VPS-kostnader enn antatt og lavere IT-kostnader i den operative statsgjeldsforvaltningen i Norges Bank. Merutgiften på om lag 332 mill. kroner i rentekostnader (kap. 1650, post 89) fordeler seg på ulike underposter, men skyldes i all hovedsak tilbakekjøp av statsobligasjoner med forfall i 2017.

Nettoføring av merverdiavgift for statsforvaltningen

I 2016 utgiftsførte Finansdepartementet 14,4 mill. kroner på kapittel 1633, post 01. Av dette ble 13 mill. kroner rapportert fra Finansdepartementets ordinære driftsregnskap (716001) og 1,4 mill. kroner fra statsgjeldsforvaltningens rapportering (716002).

Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt 13,2 mill. kroner, mot 12,7 mill. kroner året før. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld

mellomværende består av. Statsgjeldsforvaltningen (716002) hadde ikke mellomværende med statskassen pr. 31.12.16.

Overføring fra Norges Banks overføringsfond

Ifølge retningslinjer skal det ved hvert årsoppgjør foretas en overføring fra Norges Banks overføringsfond til statskassen med et beløp svarende til en tredjedel av inntøktene i overføringsfondet. I 2016 overførte Norges Bank nær 26,6 mrd. kroner til statskassen fra overføringsfondet, mot 10,4 mrd. kroner i 2015.

Nærmere om regnskapsrapportering for Statens pensjonsfond

Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge inngår i regnskapene til henholdsvis Norges Bank og Folketrygdfondet. Både Norges Bank og Folketrygdfondet er pålagt å rapportere regnskapsinformasjon om fondene i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).

Norges Bank (www.nbim.no) ble i 2016 revidert av revisjonsfirmaet Deloitte, mens Ernst & Young reviderte Folketrygdfondet (www.ftf.no).

Revisjon av regnskapene

Riksrevisjonen reviderer regnskapene for Finansdepartementet. Resultatet av revisjonen vil bli publisert på Finansdepartementets nettside.

Oslo, 13. mars 2017

Hans Henrik Scheel (e.f.)
finansråd

Finansdepartementet

Prinsippnote årsregnskapet

Finansdepartementets årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er ført i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4, og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Årsregnskapet omfatter en sammenstilling av tall for Finansdepartementets ordinære drift (regnskapsførrnr. 716001) og statsgjeldsforvaltningen (regnskapsførrnr. 716002). For økt sporbarhet er det i enkelte regnskapslinjer lagt inn parentesmerknad om at forholdet gjelder statsgjeldsforvaltningen.

Det er gjort visse tilpasninger i standard mal for bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen som følge av at statsgjeldsforvaltningen har føringer direkte i kapitalregnskapet gjennom månedlig S-rapport. Slike beholdningsendringer fremkommer netto i et eget avsnitt i hver av oppstillingene. I bevilgningsrapporteringen fremkommer dette i avsnittet *Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport)* og i artskontorrapporteringen i avsnittet *Netto endring i balanseposter*. Beholdningsendringer er for gjeldsforvaltningen (716002) presentert på kontogruppenivå. Nærmere spesifisering av beholdningene er gitt i egne noter. I note C til bevilgningsrapporteringen og i note 9 til artskontorrapporteringen fremkommer saldo spesifisert pr. balansekonto ved inngangen av året og ved utgangen av året. Endringskolonnen viser bevegelsene som er ført i kapitalregnskapet gjennom S-rapporten i regnskapsåret. I note 9 fremkommer, for økt sporbarhet, også en kolonne med referanse til statskonto. Gjeldsforvaltningens transaksjoner synliggjøres mot balansen gjennom året (dette gjennomføres teknisk med motpost i en underkonto til konto for forskyvning i balansen, jf. artskonto 1984, statskonto 980016 i spesifikasjoner i note C og note 9). Også Finansdepartementet (716001) har enkelte kapitalregnskapskontoer som vil inngå i S-rapport når det er transaksjoner. Dette omfatter blant annet garanti- og risikoavsetninger i kapitalregnskapets kontogruppe 84 *Deposita og avsetninger*.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsenes punkt 3.4.2 – grunnleggende prinsipper for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp *)
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet **)

*) Renteterminer på rentebytteavtaler utgifts-/inntektsføres netto på artskonto 857 (kapittel 1650, post 89), og føringene avviker således fra bruttoprinsippet.

***) Statsgjeldsforvaltningen har unntak fra kontantprinsippet for periodisering av over-/underkurs knyttet til statsobligasjonslån. Over-/underkurs balanseføres og avsettes i henhold til prinsippet om historisk kost på kontogruppe 77 i statsregnskapet, og utgifts-/inntektsføres (avskrives) lineært over lånets gjenværende løpetid.

Statsgjeldsforvaltningen er videre innvilget unntak fra bestemmelsene om betalingsformidling, nærmere bestemt pkt. 3.7 for terminbetalinger for statslån og ut- og innbetalinger ved forvaltning av porteføljen av rentebytteavtaler.

Finansdepartementet forvalter Norges eierandel i Den nordiske investeringsbank (NIB). Forvaltningen av garantiansvar knyttet til prosjektinvesteringsslån og miljølåneordningen oppfyller ikke fullt ut kravene i økonomireglementet. Den nordiske investeringsbank er et nordisk-baltisk fellestiltak, og bestemmelser om økonomistyring i staten kan derfor ikke uten videre legges til grunn. Forholdet er omtalt i Finansdepartementets budsjettproposisjon for 2016 (side 125, nest siste avsnitt).

Finansdepartementet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Ordinære forvaltningsorganer (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin(e) konsernkonto(er) som tilsvarer netto bevilgning. Ved overgang til nytt år nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

Statsgjeldsforvaltningen har flere oppgjørskontoer utenfor ordinær konsernkontoordning, men hvor saldo er inkludert i toppkonto i Norges Bank. Disse inngår i avsnittet *Kapitalkontoer* under 6001* i bevilgningsrapporteringen, og bevegelsen presenteres tilsvarende som for ordinære oppgjørskontoer. Beholdninger knyttet til toppkonto inngår ikke som del av Finansdepartementets årsregnskap.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsenes punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen *Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet* er lik i begge oppstillingene.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapportering, en tilpasset midtre del som viser beholdningsendringer rapportert direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport, samt en nedre del som viser beholdninger Finansdepartementet står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Finansdepartementet har rapportert til statsregnskapet. Den stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Finansdepartementet har fullmakt til å disponere. Kolonnen *Samlet tildeling* viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel og post. Avgitte tildelinger ved tildelingsbrev er ikke inkludert i kolonnen for samlet tildeling, jf. også omtale i note B.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter mv.) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsrapporteringen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. Eventuelle avgitte fullmakter framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Postene under kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning mv. viser i bevilgningsrapporteringen hva Finansdepartementet har regnskapsført. I kolonne for budsjett vises den totale tildelingen på disse postene.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Rapporteringen har også en tilpasset midtre del som viser beholdningsendringer rapportert direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport, samt en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Finansdepartementet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 8 til artskontorrapporteringen viser sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen. I denne noten fremkommer også balansetall fra virksomhetens interne regnskap, herunder bokførte finansielle eiendeler og forpliktelser og bokførte fordringer og gjeld som ennå ikke er betalt, og som derfor ikke skal inngå i rapporteringen til statsregnskapet etter kontantprinsippet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretutt
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	B		529 662	
1600	Finansdepartementet	01	Driftsutgifter	A, B	347 082 000	325 290 860	21 791 140
1600	Finansdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	72 331 000	42 848 588	29 482 412
1600	Finansdepartementet	70	Forskning på og almenopplysning om finansmarkedet	A, B	13 400 000	13 400 000	0
1608	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	14 815 000	11 635 209	3 179 791
1650	Statsgjeld, renter mv.	01	Driftsutgifter	A, B	44 838 000	37 383 115	7 454 885
1650	Statsgjeld, renter mv.	88	Renter og provisjon mv. på utenlandsk statsgjeld	A, B	-101 000	-101 444	444
1650	Statsgjeld, renter mv.	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld	A, B	10 493 000 000	10 825 339 221	-332 339 221
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld	A, B	14 778 000 000	14 778 000 000	0
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbanken	50	Tapsfond for miljølåneordningen	A, B	20 000 000	20 000 000	0
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			14 419 515	
<i>Sum utgiftsført</i>					25 783 365 000	26 068 744 725	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt (-)
4600	Finansdepartementet	02	Diverse refusjoner	B	2 298 000	2 783 645	485 645
5341	Avdrag på utestående fordringer	95	Avdrag på lån til andre stater		300 000	370 337	70 337
5351	Overføring fra Norges Bank	85	Overføring		26 588 800 000	26 588 793 551	-6 449
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank		199 600 000	199 626 118	26 118
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	82	Av innenlandske verdipapirer		1 719 300 000	1 504 264 791	-215 035 210
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	84	Av driftskreditt til statsbedrifter		138 200 000	58 905 235	-79 294 765
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	86	Renter av lån til andre stater		100 000	91 680	-8 320
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbanken	85	Utbytte		95 315 000	95 315 226	226
5693	Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.	85	Utbytte fra Folketrygdfondet		1 400 000	1 360 000	-40 000
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			31 418 967	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			377 531	
<i>Sum inntektsført</i>					28 745 313 000	28 483 307 080	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet -2 414 562 355

Kontogruppe							
63	Utlån og utestående fordringer			C		-370 337	
69	Egenbeholdning statspapirer			C		14 243 000 000	
77	Over-/underkurs statspapirer			C		-125 239 305	
80	Statsgjelden			C		-32 799 935 867	
84	Deposita og avsetninger			C		-16 433 274	
980016	Forskymning i balansen			C		-14 777 629 663	
<i>Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport), statsgjeldforvaltning</i>						-33 476 608 445	
844016	Avsetninger, garantier mv. tapsfond i NIB (avsetning, jf. kap. 1670, post 50)					-20 000 000	
844016	Avsetninger, garantier mv. tapsfond i NIB (ubetaling til NIB fra avsetningskonto)					27 618 687	
<i>Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport), ordiner drift</i>						7 618 687	
Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport)						-33 468 989 759	

Sum netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet -35 883 552 114

Kapitalkontoer							
60046401	Norges Bank KK / innbetalinger					26 694 609 987	
60046402	Norges Bank KK / utbetalinger					-408 353 027	
716001	Mellomværende med statskassen					-554 836	
60089703	Norges Bank KK /inn- og utbetalinger (statsgjeld)					-38 215 379	
6001*	Kontantbeholdning/oppgjørskonti (statsgjeld)					9 636 065 369	
716002	Endring i mellomværende med statskassen (statsgjeld)					0	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)

Konto	Tekst	2016	2015	Endring
627016	Egenkapitalinnskudd i Folketrygdfondet	75 300 000	75 300 000	0
629016	Innskudd i Den nordiske investeringsbanken (NIB)	362 202 639	362 202 639	0
840016	Risikoavsetning for norske garantier (NIB)	-16 000 000	-16 000 000	0
844016	Avsetninger, garantier mv. tapsfond i NIB	-24 237 424	-31 856 111	7 618 687
716001	Mellomværende med statskassen	-13 210 659	-12 655 823	-554 836
63	Utlån og utestående fordringer	5 148 965	5 519 301	-370 337
69	Egenbeholdning statspapirer	82 150 000 000	67 907 000 000	14 243 000 000
77	Over-/underkurs statspapirer	-9 636 413 123	-9 511 173 818	-125 239 305
80	Statsgjelden	-515 617 123 636	-482 817 187 769	-32 799 935 867
84	Deposita og avsetninger	-148 733 928	-132 300 654	-16 433 274
980016	Forskymning i balansen	-14 777 629 663		-14 777 629 663
716002	Mellomværende med statskassen (statsgjeld)	0	0	0

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
160001	15 674 000	331 408 000	347 082 000
160021	18 335 000	53 996 000	72 331 000
160070	0	13 400 000	13 400 000
160821 *)	8 091 000	6 724 000	14 815 000
165001	2 018 000	42 820 000	44 838 000
165088 **)	0	-101 000	-101 000
165089	0	10 493 000 000	10 493 000 000
165198	0	14 778 000 000	14 778 000 000
167050	0	20 000 000	20 000 000

*) Direktoratet for økonomistyring (DFØ) ble for 2016 tildelt 8 940 000 kroner.

"Årets tildelinger" for Finansdepartementet er således redusert tilsvarende.

**) Returnerte, uavhentede kupongrenter fra foreldet utenlandslån er budsjettert og regnskapsført på samme utgiftspost som det i sin tid ble belastet.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Merutgift (-)/ mindreutgift etter avgitt tildeling	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
160001		21 791 140		21 791 140				21 791 140	16 570 400	16 570 400
160021	<i>Kan overføres</i>	29 482 412		29 482 412	485 645			29 968 057	104 884 000	29 968 057
160070		0		0				Ikke aktuell		
160821 **	<i>Kan overføres</i>	3 179 791		3 179 791			784 876	3 964 667	24 107 000	3 964 667
165001		7 454 885		7 454 885				7 454 885	2 141 000	2 141 000
165088	<i>Overslagsbevilgning</i>	444		444				Ikke aktuell		
165089	<i>Overslagsbevilgning</i>	-332 339 221		-332 339 221				Ikke aktuell		
165198	<i>Overslagsbevilgning</i>	0		0				Ikke aktuell		
167050		0		0				Ikke aktuell		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Mottatte belastningsfullmakter*

Finansdepartementet mottok for 2016 en belastningsfullmakt på kap. 0021 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter på 500 000 kroner for utgiftsføring av reiseutgifter mv. for den politiske ledelsen i departementet. Belastningsfullmakten ble økt til 540 000 kroner i løpet av 2016. Bruk av fullmakten fremkommer ikke av note B, men er som vist i bevilgningsrapporteringen utgiftsført med 529 662 kroner.

Stikkordet «kan overføres»

Finansdepartementets bevilgning på kapittel/post 160021 og 160821 er gitt med stikkordet *kan overføres*. Beløpene gjelder tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og inngår i overførbart beløp til 2017.

Tildelinger (utgiftsført av andre)

** I tildelingsbrev for 2016 (14/4089 av 11.1.16) ble Direktoratet for økonomistyring (DFØ) tildelt 7,64 mill. kroner under kap. 1608 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene ble øremerket evaluering av Evalueringsportalen og publisering av data fra statsregnskapet. I et tillegg til tildelingsbrevet for 2016 (brev 15/4089 av 5.9.16) stilte Finansdepartementet inntil 1,3 mill. kroner til disposisjon for DFØ på kap. 1608, post 21, knyttet til tiltak for å bedre gevinstrealisering av statlige digitaliseringstiltak. Av totalt tildelte midler på 8 940 000 kroner har DFØ benyttet 8 155 124 kroner. Det er i tildelingsbrevet ikke tatt høyde for at DFØ kan overføre ev mindreutgifter til 2017, og ubenyttet tildeling (784 876 kroner) er presentert i egen kolonne "Merutgift/mindreutgift etter avgitt tildeling", for å gi et korrekt overførbart beløp beregnet av departementet.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Finansdepartementet har i 2016 fått fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1600, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4600, post 02, jf. Innst. 5 S (2015-2016). Merinntekten på kap. 4600, post 02 i 2016 var 485 645 kroner.

Mulig overførbart beløp

Finansdepartementets ubrukte bevilgning på kapittel/post 160001 beløper seg til 21 791 140 kroner. Beløpet er over grensen på 5 pst., og mulig overførbart beløp til 2017 er 16 570 400 kroner. Beløpene som står på kapittel/post 160021 og 160821, kan overføres i sin helhet da stikkordet *kan overføres* er knyttet til postene. Beløpene inngår i beregningen av mulig overførbart beløp til 2017. Beløp til mulig overføring på kapittel/post 165001 utgjør 2 141 000 kroner. Det er ikke aktuelt å overføre midler til 2017 fra andre utgiftsposter. I tabellen ovenfor gjelder dette kapittel/post 160070 og 167050, samt kapittel/post 165088, 165089 og 165198 under statsgjeldforvaltningen som har stikkord *overslagsbevilgning*.

Note C Spesifisering av beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (statsgjelden).
Endringene er ført direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport

Konto		2016	2015	Endring
635116	Andre utlån under Finansdepartementet	5 148 965	5 519 301	-370 337
<i>Sum 63 Utlån og utestående fordringer</i>		<i>5 148 965</i>	<i>5 519 301</i>	<i>-370 337</i>
691472	4,25% statslån 2006/2017 - egenbeholdning	7 610 000 000	6 010 000 000	1 600 000 000
691473	4,5% statslån 2008/2019 - egenbeholdning	7 997 000 000	7 955 000 000	42 000 000
691474	3,75% statslån 2010/2021 - egenbeholdning	7 500 000 000	8 000 000 000	-500 000 000
691475	2,00% statslån 2012/2023 - egenbeholdning	7 690 000 000	7 987 000 000	-297 000 000
691476	3,00% statslån 2014/2024 - egenbeholdning	7 615 000 000	8 000 000 000	-385 000 000
691477	1,75% statslån 2015/2025 - egenbeholdning	7 740 000 000	8 000 000 000	-260 000 000
691478	1,50% statslån 2016/2026 - egenbeholdning	7 980 000 000	0	7 980 000 000
692502	Egenbeholdning statskassveksler	28 018 000 000	21 955 000 000	6 063 000 000
<i>Sum 69 Egenbeholdning statspapirer</i>		<i>82 150 000 000</i>	<i>67 907 000 000</i>	<i>14 243 000 000</i>
770472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs	-714 894 728	-1 421 546 241	706 651 513
770473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs	-4 249 504 650	-4 101 244 067	-148 260 583
770474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs	-4 521 347 280	-4 952 529 991	431 182 711
770475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs	1 031 077 299	1 286 707 891	-255 630 592
770476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs	-961 099 119	-1 081 483 197	120 384 079
770477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs	-735 871 223	-597 000 000	-138 871 223
770478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs	-432 600 000	0	-432 600 000
771001	Underkurs statskassveksler	370 205 000	596 325 000	-226 120 000
776472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	96 537 163	193 338 811	-96 801 648
776473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	288 771 801	385 292 787	-96 520 986
776474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	348 977 382	418 925 751	-69 948 369
776475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-103 043 877	-117 798 986	14 755 109
776476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-15 357 898	-17 281 577	1 923 679
776477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	107 977 005	120 000 000	-12 022 995
776478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	20 800 000	0	20 800 000
777001	Underkurs egenbeholdning statskassveksler	-167 040 000	-222 880 000	55 840 000
<i>Sum 77 Over-/underkurs statspapirer</i>		<i>-9 636 413 123</i>	<i>-9 511 173 818</i>	<i>-125 239 305</i>
803000	Eldre, avdragsfri statsgjeld	-52 400	-52 400	0
803472	4,25% statslån 2006/2017	-50 959 276 000	-65 737 276 000	14 778 000 000
803473	4,5% statslån 2008/2019	-78 000 000 000	-67 000 000 000	-11 000 000 000
803474	3,75% statslån 2010/2021	-77 000 000 000	-74 000 000 000	-3 000 000 000
803475	2,00% statslån 2012/2023	-56 000 000 000	-53 000 000 000	-3 000 000 000
803476	3,00% statslån 2014/2024	-45 000 000 000	-45 000 000 000	0
803477	1,75% statslån 2015/2025	-39 000 000 000	-33 000 000 000	-6 000 000 000
803478	1,50% statslån 2016/2026	-37 000 000 000	0	-37 000 000 000
805502	Statskassveksler	-76 000 000 000	-86 000 000 000	10 000 000 000
808000	Kortsiktige kotelån	-56 657 795 236	-59 079 859 369	2 422 064 133
<i>Sum 80 Statsgjelden</i>		<i>-515 617 123 636</i>	<i>-482 817 187 769</i>	<i>-32 799 935 867</i>
840016	Deposita og avsetninger under Finansdepartementet	-148 733 928	-132 300 654	-16 433 274
<i>Sum 84 Deposita og avsetninger</i>		<i>-148 733 928</i>	<i>-132 300 654</i>	<i>-16 433 274</i>
Sum beholdninger rapportert til kapitalregnskapet **)		-443 247 121 722	-424 548 142 940	-18 698 978 782
980016	Statsgjeld - forskyvning i balansen *)	-14 777 629 663		
<i>Sum 98 Forskyvning i balansen</i>		<i>-14 777 629 663</i>		
<i>Sum beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, inkl. konto for forskyvning i balansen</i>		<i>-458 024 751 385</i>		

*) Gjeldsforvaltningens transaksjoner synliggjøres mot balansen gjennom året. Dette gjennomføres teknisk med motpost i en underkonto til konto for forskyvning i balansen. Føring mot avslutningskonto (egenkapital) gjøres sentralt på bakgrunn av føringer på konto for forskyvning i balansen etter avsluttet regnskapsår, og konto 980016 presenteres således uten saldo i sammenligningsåret. I årsregnskapet for 2015 var beløp på konto 980016 før sentral avslutningspostering kredit 51 918 676 134 kroner.

**) Se også *Sum beholdninger rapportert til statsregnskapet* i note 9 til artskontorrapporteringen.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinntekter	1	2 786 645	1 282 611
Andre inntekter		0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		2 786 645	1 282 611
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	255 139 261	261 733 684
Andre utbetalinger til drift	3	156 769 688	152 220 849
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		411 908 948	413 954 533
Netto rapporterte driftsutgifter		409 122 304	412 671 922
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	5 773 024	4 479 537
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	5 461	4 111
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		5 778 485	4 483 648
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		5 778 485	4 483 648
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	26 685 468 777	10 509 158 349
Renteinntekt til statskassen (statsgjeld)	6	1 762 887 824	1 903 677 158
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		28 448 356 601	12 412 835 507
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	13 400 000	13 000 000
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	7	20 000 000	20 000 000
Rentekostnad for statskassen (statsgjeld)	7	10 825 237 777	11 248 713 481
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		10 858 637 777	11 281 713 481
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		374 531	372 554
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		31 418 967	31 866 289
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		14 419 515	13 190 170
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-17 373 984	-19 048 673
Netto endring balanseposter			
Finansielle anleggsmidler/Obligasjoner (omsettelige verdipapirer)	9	7 942 184 791	3 281 038 827
Finansielle anleggsmidler/Andre langsiktige fordringer	9	-370 337	-323 866
Kortsiktige finansinvesteringer	9	6 118 840 000	869 240 000
Statsgjeldforvaltning/Forskyvning i balansen	9	0	0
Langsiktig gjeld/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)	9	-44 939 144 095	5 996 712 919
Kortsiktige lån/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)	9	9 773 880 000	-2 449 225 000
Kortsiktige lån/Annen gjeld til finansinstitusjoner	9	2 405 630 859	-760 245 950
<i>Netto endring balanseposter statsgjeldforvaltning</i>		-18 698 978 782	6 937 196 931
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	7	-20 000 000	-20 000 000
Utbetaling av avsatte midler til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)		27 618 687	0
<i>Netto endring balanseposter (NIB)</i>		7 618 687	-20 000 000
Netto endring balanseposter		-18 691 360 095	6 917 196 931
Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet		-35 883 552 114	6 184 181 802
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
Fordringer	8	38 667	57 625
Andre fordringer (konto 1980)		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk	8	-12 708 294	-11 788 039
Skyldige offentlige avgifter	8	-532 706	-927 600
Annen gjeld	8	-8 326	2 190
Sum mellomværende med statskassen		-13 210 659	-12 655 823

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyrer	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Refusjon vedrørende utlån arbeidskraft	0	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (refusjoner Norad m.m.)	2 786 645	1 282 611
Sum salgs- og leieinnbetalinger	2 786 645	1 282 611
<i>Andre innbetalinger</i>	0	0
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	2 786 645	1 282 611

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	220 759 207	223 188 351
Arbeidsgiveravgift	31 418 967	31 866 289
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner	-5 800 060	-4 294 531
Andre ytelser	8 761 147	10 973 574
Sum utbetalinger til lønn	255 139 261	261 733 684
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK. Ny ordning for budsjettering og betaling av pensjonspremie til SPK (12 pst. arbeidsgiverandel) trer i kraft fra 2017. Finansdepartementet inngår i ordningen.</i>		
Antall årsverk:	282	275

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	28 233 035	28 104 689
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	743 123	123 635
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	970 110	168 588
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	233 220	312 432
Mindre utstysanskaffelser	1 407 445	1 329 011
Leie av maskiner, inventar og lignende	5 887 361	6 549 439
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne *)	57 017 942	55 897 438
Reiser og diett	7 944 394	7 886 868
Øvrige driftsutgifter **)	16 949 943	16 123 767
Driftsutgifter statsgjeld ***)	37 383 115	35 724 982
Sum andre utbetalinger til drift	156 769 688	152 220 849

*) Spesifikasjon av konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	31.12.2016	31.12.2015
Kjøp av tjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	14 965	134 955
Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	2 600 933	1 856 289
Driftsavtaler IKT	1 778 289	2 511 838
DSS - IKT driftstjenester	1 500 273	1 650 526
Kjøp av tjenester til rekruttering	695 570	489 401
Innleid personell fra vikarbyrå o.l.	3 751 044	1 197 909
Bistand ifm. forvaltningen av SPU	2 367 026	2 217 922
Kjøp av tjenester til Etikkrådet	4 630 914	3 425 825
Ledelsesutviklingskostnader	512 745	83 639
Forsknings- og utredningsoppdrag		
Concept programmet NTNU	10 332 000	12 205 000
Tildeling NFR - Skatteøkonomisk forskning	9 000 000	9 000 000
Andre forsknings- og utredningsoppdrag	1 860 812	2 380 809
Oversettelses- og tolketjenester	1 324 208	1 537 400
Kjøp av tjenester fra SSB (modellavtaler og lignende)	9 276 132	9 279 025
Annen bistand	7 373 030	7 926 900
Sum	57 017 942	55 897 438

***) Spesifikasjon av øvrige driftsutgifter	31.12.2016	31.12.2015
Kontorrekvisita	1 417 579	1 082 728
Trykksaker	2 866 691	3 592 529
Annonser, kunngjøringer	217 239	396 275
Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	3 209 352	3 785 754
Telefoni og datakommunikasjon, samband, internett, porto	1 300 871	1 267 210
Kurs og seminarer	2 903 687	2 195 981
Andre driftsutgifter	5 034 522	3 803 290
Sum	16 949 943	16 123 767

****) Spesifikasjon av driftsutgifter statsgjeld	31.12.2016	31.12.2015
Leie av datasystemer (årlige lisenser m.m.)	-	119 915
Elektronisk databasesøk og info.henting	503 323	645 560
Kjøp av tjenester fra eksterne (Norges Bank m.fl.)	28 530 782	26 134 158
Banktjenester m.m. (herunder drift av konsernkontoordningen)	8 347 342	8 825 350
Andre driftsutgifter	1 669	-
Sum	37 383 115	35 724 982

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	5 461	4 111
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	5 461	4 111

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	136 563
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5 773 024	4 340 884
Andre utgiftsførte investeringer	0	2 090
Sum utbetaling til investeringer	5 773 024	4 479 537

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilbakeføring fra Statens obligasjonsfond	0	0
Tilbakeføring fra Statens finansfond	0	0
Gebyrer som ikke inngår som driftsinntekt (garantiprovisjon)	0	0
Renteinntekter til statskassen (Statens finansfond)	0	0
Overføring fra overskuddsfond i Norges Bank	26 588 793 551	10 419 187 658
Øvrig utbytte	96 675 226	89 954 555
Andre inntekter	0	16 137
Renteinntekter til statskassen (statsgjeld)	1 762 887 824	1 903 677 158
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	28 448 356 601	12 412 835 507

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	20 000 000 ¹⁾	20 000 000
Forskning og allmennopplysning om finansmarkedet	13 400 000	13 000 000
Statens finansfond, tilskudd til drift	0	0
Rentekostnad for statskassen (statsgjeld)	10 825 237 777	11 248 713 481
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10 858 637 777	11 281 713 481

1) Det ble i 2016 avsatt 20,0 mill. kroner til tapsfond for miljølåneordningen (NIB), jf. kap. 1670, post 50. Videre ble det utbetalt 27,6 mill. kroner til NIB fra avsetningskontoen, jf.

netto endring balanseposter i oppstillingen av artskontorapporteringen.

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen¹⁾

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Egenkapitalinnskudd i Folketrygdfondet	75 300 000	0	75 300 000
Innskudd i Den Nordiske Investeringsbank	362 202 639	0	362 202 639
<i>Sum</i>	437 502 639	0	437 502 639
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	38 667	38 667	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	38 667	38 667	0
Langsiktig gjeld			
Risikoavsetning for norske garantier (NIB)	-16 000 000	0	-16 000 000
Avsetning, garantier mv. tapsfond i NIB	-24 237 424	0	-24 237 424
<i>Sum</i>	-40 237 424	0	-40 237 424
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-9 171 929	0	-9 171 929
Leverandørgjeld ²⁾	-1 128 424	0	-1 128 424
Skyldig skattetrekk	-12 708 294	-12 708 294	0
Skyldige offentlige avgifter	-532 706	-532 706	0
Annen kortsiktig gjeld	-8 326	-8 326	0
<i>Sum</i>	-23 549 679	-13 249 326	-10 300 353
Sum	373 754 203	-13 210 659	386 964 862

¹⁾ Statsgjeldsforvaltningens mellomværende pr. 31.12.16 er 0 kroner. Balanseposter for statsgjelden inngår ikke i oppsettet ovenfor. Se note 9 for oppstilling av statsgjeldens eiendeler og gjeld.

²⁾ Omfatter leverandørgjeld fra fakturaer med fakturadato i 2016, som er bokført i 2017. Summen av disse fakturaer er i internregnskapet avsatt på periode 12 i 2016.

Note 9 Spesifisering av beholdninger rapportert på balanseposter (statsgjelden)
Endringene er ført direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport

Artskonto	Statskonto		2016	2015	Endring
134	691472	4,25% statslån 2006/2017 - egenbeholdning	7 610 000 000	6 010 000 000	1 600 000 000
134	691473	4,5% statslån 2008/2019 - egenbeholdning	7 997 000 000	7 955 000 000	42 000 000
134	691474	3,75% statslån 2010/2021 - egenbeholdning	7 500 000 000	8 000 000 000	-500 000 000
134	691475	2,00% statslån 2012/2023 - egenbeholdning	7 690 000 000	7 987 000 000	-297 000 000
134	691476	3,00% statslån 2014/2024 - egenbeholdning	7 615 000 000	8 000 000 000	-385 000 000
134	691477	1,75% statslån 2015/2025 - egenbeholdning	7 740 000 000	8 000 000 000	-260 000 000
134	691478	1,50% statslån 2016/2026 - egenbeholdning	7 980 000 000	0	7 980 000 000
134	776472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	96 537 163	193 338 811	-96 801 648
134	776473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	288 771 801	385 292 787	-96 520 986
134	776474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	348 977 382	418 925 751	-69 948 369
134	776475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-103 043 877	-117 798 986	14 755 109
134	776476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-15 357 898	-17 281 577	1 923 679
134	776477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	107 977 005	120 000 000	-12 022 995
134	776478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	20 800 000	0	20 800 000
Sum 134 Finansielle anleggsmidler/Obligasjoner (omsettelige verdipapirer)			54 876 661 577	46 934 476 787	7 942 184 791
139	635116	Andre utlån under Finansdepartementet	5 148 965	5 519 301	-370 337
Sum 139 Finansielle anleggsmidler/Andre langsiktige fordringer			5 148 965	5 519 301	-370 337
180	692502	Egenbeholdning statskasseveksler	28 018 000 000	21 955 000 000	6 063 000 000
180	777001	Underkurs egenbeholdning statskasseveksler	-167 040 000	-222 880 000	55 840 000
Sum 180 Kortsiktige finansinvesteringer			27 850 960 000	21 732 120 000	6 118 840 000
1984		Statsgjeld - forskyvning i balansen	0	0	0
Sum 1984			0	0	0
Sum 1 Eiendeler			82 732 770 542	68 672 116 088	14 060 654 454
221	770472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs	-714 894 728	-1 421 546 241	706 651 513
221	770473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs	-4 249 504 650	-4 101 244 067	-148 260 583
221	770474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs	-4 521 347 280	-4 952 529 991	431 182 711
221	770475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs	1 031 077 299	1 286 707 891	-255 630 592
221	770476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs	-961 099 119	-1 081 483 197	120 384 079
221	770477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs	-735 871 223	-597 000 000	-138 871 223
221	770478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs	-432 600 000	0	-432 600 000
221	803000	Den eldre, avdragsfrie statsgjeld	-52 400	-52 400	0
221	803472	4,25% statslån 2006/2017	-50 959 276 000	-65 737 276 000	14 778 000 000
221	803473	4,5% statslån 2008/2019	-78 000 000 000	-67 000 000 000	-11 000 000 000
221	803474	3,75% statslån 2010/2021	-77 000 000 000	-74 000 000 000	-3 000 000 000
221	803475	2,00% statslån 2012/2023	-56 000 000 000	-53 000 000 000	-3 000 000 000
221	803476	3,00% statslån 2014/2024	-45 000 000 000	-45 000 000 000	0
221	803477	1,75% statslån 2015/2025	-39 000 000 000	-33 000 000 000	-6 000 000 000
221	803478	1,50% statslån 2016/2026	-37 000 000 000	0	-37 000 000 000
Sum 221 Annen langsiktig gjeld/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)			-393 543 568 100	-348 604 424 005	-44 939 144 095
232	805502	Statskasseveksler	-76 000 000 000	-86 000 000 000	10 000 000 000
232	771001	Underkurs statskasseveksler	370 205 000	596 325 000	-226 120 000
Sum 232 Kortsiktige lån/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)			-75 629 795 000	-85 403 675 000	9 773 880 000
239	808000	Kortsiktige kontolån	-56 657 795 236	-59 079 859 369	2 422 064 133
239	840016	Deposita og avsetninger under Finansdepartementet	-148 733 928	-132 300 654	-16 433 274
Sum 239 Kortsiktige lån/Annen gjeld til finansinstitusjoner			-56 806 529 164	-59 212 160 023	2 405 630 859
Sum 2 Virksomhetskapital og gjeld			-525 979 892 264	-493 220 259 028	-32 759 633 236
Sum beholdninger rapportert til statsregnskapet			-443 247 121 722	-424 548 142 940	-18 698 978 782

¹⁾ Framkommer av bevilgningsoppstilling, jf. kap. 5341, post 95.

²⁾ Framkommer av bevilgningsoppstilling, jf. kap. 1651, post 98.

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Berit Lervåg 21540922
Vår dato 26.04.2017
Deres dato
Vår referanse 2016/01128-5
Deres referanse

FINANSDEPARTEMENTET
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Revisjon av årsregnskapet for Finansdepartementet 2016

Vedlagt følger revisjonsberetningen for Finansdepartementets årsregnskap for 2016.

Riksrevisjonen har revidert virksomhetens regnskap i samsvar med lov og instruks om Riksrevisjonen og internasjonale standarder for offentlig revisjon.

Offentliggjøring av revisjonsberetning

Revisjonsberetningen er Riksrevisjonens konklusjon på gjennomført finansiell revisjon. Denne revisjonen omfattes ikke av bestemmelsen om utsatt offentlighet i lov om Riksrevisjonen § 18 2. ledd.

Riksrevisjonen vil derfor oppfordre til at revisjonsberetningen publiseres sammen med årsregnskapet.

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Line Andreassen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

FINANSDEPARTEMENTET
Org. nr.: 972417807

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Finansdepartementets årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusive noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016.

Etter Riksrevisjonens mening gir Finansdepartementets årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2016 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

Revisor identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.

Revisor gjør også følgende:

- opparbeider en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll
- evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde

Revisor kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som kommuniseres med ledelsen tar revisor standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen gjennom revisjon av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 26.04.2017

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Line Andreassen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur